

Společnost gastrointestinální onkologie

Krátkým nahlédnutím do historie vnitřního lékařství lze konstatovat, že v osmdesátých letech minulého století se ze široce koncipovaného oboru vnitřní lékařství oddělil obor gastroenterologie. Nejednalo se, jak je dnes zřejmé, o žádnou atomizaci oboru vnitřní lékařství, ale vývoj medicíny si vynutil, aby z tzv. velké interny vznikaly subspecializované podobory, jejichž charakteristika vyžadovala především jinou náplň postgraduální výchovy s následnou specializací na diagnostické a terapeutické gastroenterologické úkony, především v oblasti digestivní endoskopie. Vznik subspecializací v žádném případě nedával záminku k názorům, že by snad měla všeobecná interna zaniknout.

Charakteristickým znakem gastroenterologie je její multioborovost a tato skutečnost vede k tomu, že i v rámci oboru gastroenterologie se objevují další specializace, jako je např. hepatologie, digestivní endoskopie nebo i pankreatologie. Není tedy divu, že čas dospěl k pragmatice potřebě upravit a rozšířit gastroenterologické curriculum o další významnou oblast, a tou je gastrointestinální onkologie.

Pojem gastrointestinální onkologie je neobyčejně široký a dotýká se gastroenterologů-internistů, endoskopistů, onkogastrochirurgů, lékařů v oboru radiodiagnostiky, genetiků, molekulárních biologů, biochemiků, patologů a samozřejmě klinických onkologů.

Nepřekvapí proto, že v r. 2008 byla oficiálně založena European Society of Digestive Oncology (ESDO) – www.esdo.com. V současné době je členem této evropské odborné společnosti, uznané Evropskou gastroenterologickou federací UEGF, již řada evropských států. Od prosince 2010 mezi ně patří i Česká republika a její Společnost pro gastrointestinální onkologii J. E. Purkyně – SGO, jejíž ustavující shromáždění proběhlo dne 14. ledna 2011 v pražské Ústřední Vojenské nemocnici.

Výstupem práce SGO by mělo být zlepšení péče o naše onkologické pacienty, a to na podkladě screeningových programů, genetického poradenství či informačních služeb pro odbornou i laickou veřejnost. Společnost chce být garantem tvorby doporučených postupů diagnostiky a léčby pro jednotlivé orgánové lokalizace a typy gastrointestinálních tumorů a pravidelně je aktualizovat na základě medicíny založené na důkazech, podílet se na výzkumu a vzdělávání v oboru. Počítá se se vznikem odborných skupin, které by odpovídaly za jednotlivé tématické okruhy a v jejichž čele by stáli respektovaní odborníci. Zde budou vznikat standardy, doporučení pro řešení problémových situací a bude zde objektivně hodnocen přínos nových technologií a výstupů výzkumu. Na lokální úrovni je třeba dbát na spolupráci mezi jednotlivými centry – naše populace je rozsahem spíše menší. Máme-li tedy dosáhnout výsledků srovnatelných se světem, je multicentricita výzkumu naprostou nutností. Komunikace mezi členy bude probíhat elektronicky, vzniknou webové stránky a diskuzní fóra. Členové společnosti se budou scházet 1–2× ročně na shromáždění, které bude řešit klíčová témata organizace a fungování společnosti, jejího hospodaření, a budou na něm referovány klíčové pokroky v oboru formou state of the art přednášek.

SGO přijala programovou náplň činnosti ESDO, včetně postgraduální výchovy. V rámci postgraduální přípravy v gastroenterologii je doporučeno 1 rok věnovat přípravě v problematice nádorů trávicího traktu v centrech, kde se na postgraduální výchově podílí alespoň dva internisté-onkologové, alespoň dva onkochirurgové, dále radioterapeuti, kliničtí genetikové a patologové.

Endoskopická výchova zahrnuje široce pojaté diagnostické a terapeutické přístupy, které jsou endoskopisty používány v léčbě nádorů.

Pro edukaci je požadována i vědecká příprava v gastroonkologii, aktivní účast na projektech s touto tematikou, účast na mezinárodních kongresech, jako je ASCO nebo ESDO, a je požadována alespoň jedna publikace v renomovaném časopise, kde postgraduát je prvním autorem.

Digestivní onkologie je perspektivním oborem medicíny a lze si jen přát, aby se nám podařilo naplnit všechna naše předsevzetí s cílem dále rozvíjet tuto nedílnou část gastroenterologie.

prof. MUDr. Petr Dítě, DrSc.

prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.

prof. MUDr. Petr Dítě, DrSc.

Interní gastroenterologická klinika, FN Brno

Jihlavská 20, 625 00 Brno

pdite@med.muni.cz
